

Suomen CAP- suunnitelma 2023–2027

Maa- ja metsätalousministeriön
tiedotustilaisuus 26.4.2022

CAP:lle asetetut EU-tason tavoitteet

Varmistetaan älykäs, kestävä ja monipuolinen maatalousala, jolla parannetaan elintarviketurvaa

1. Turvataan viljelijöiden tulotaso ja ruuantuotanto
 2. Lisätään tuotannon kilpailukykyä ja laatua
 3. Parannetaan viljelijöiden markkina-asemaa
-

Tuetaan ympäristöhoitoa ja ilmastotoimia ja edistetään yhteisiä ympäristö- ja ilmastotavoitteita

4. Hillitään ilmastonmuutosta ja sopeudutaan siihen
 5. Edistetään ympäristön tehokasta hoitoa ja suojelua
 6. Edistetään luonnon monimuotoisuuden, elinympäristöjen ja maiseman säilyttämistä
-

Lujitetaan maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta

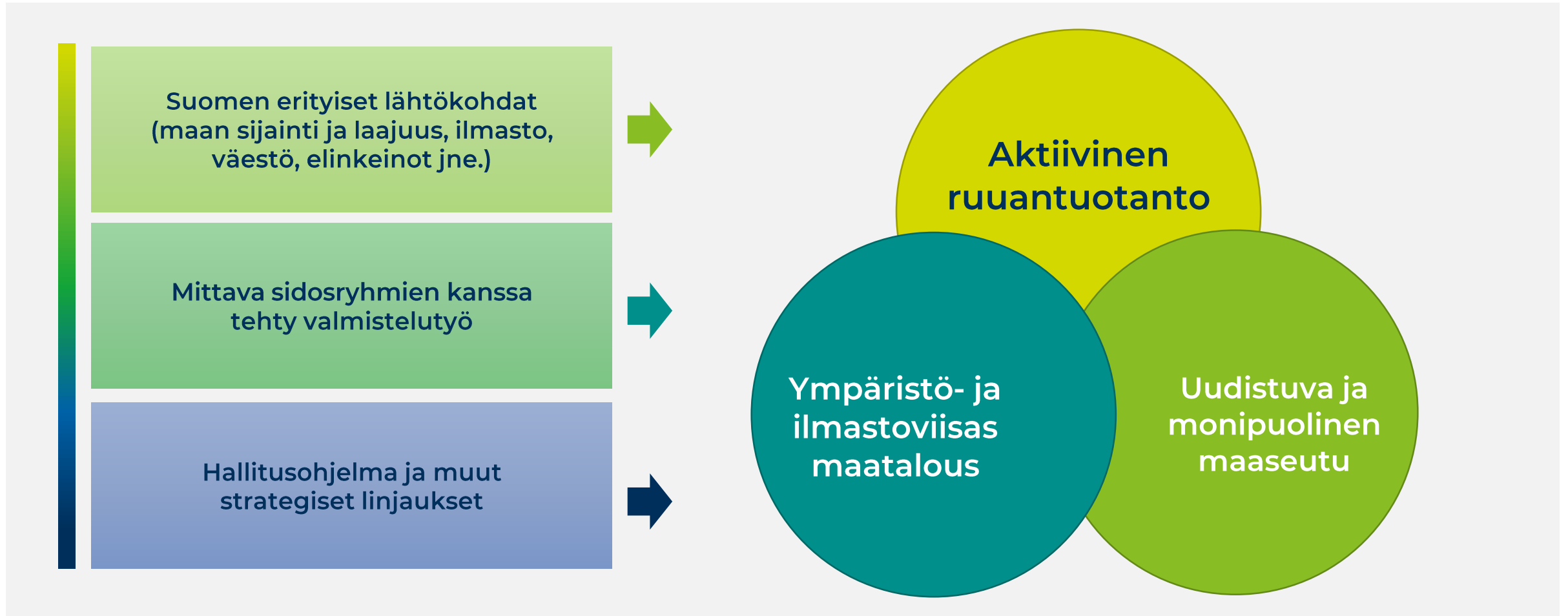
7. Kannustetaan nuoria alalle, helpotetaan maaseudun yritystoiminnan kehittämistä
8. Edistetään maaseudun työllisyyttä, kasvua ja paikallista osallisuutta
9. Parannetaan turvallisen, terveellisen ja kestävä ravinnon saantia sekä eläinten hyvinvointia ja torjutaan mikroblilääkeresistenssiä

Läpileikkaava

tavoite:

Edistetään osaamista, innovaatioita ja digitalisointia

Kansalliset painotukset CAP-uudistuksessa

Komission havainnot Suomen CAP-suunnitelmaan

Ukrainan sota, taloudelliset tavoitteet, ympäristö-, ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteet, vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet, maaseutu ja sukupolvenvaihdokset

Komission huomiot Ukrainan sotaan liittyen

- Komission mukaan jäsenmaiden tulisi tarkastella toimitettuja suunnitelmia Ukrainan sodan takia muuttuneessa tilanteessa. Jäsenmaiden tulisi erityisesti:
 - vahvistaa EU:n maataloussektorin kestävyyttä ja selviytymiskykyä
 - vähentää riippuvuutta synteettisistä (keinotekoisista) lannoitteista ja lisätä uusiutuvan energian tuotantoa ruuantuotantoa heikentämättä, sekä
 - siirtyä kestävämpiin tuotantotapoihin.

Suomen vastaukset: Ukrainan sota

- Suomi pitää tärkeänä, että **aktiivisen ruuantuotannon edellytykset turvataan** nykytilanteessa ja tämä tulee huomioida riittäväällä tavalla CAP-suunnitelman sisällössä.
- Maaliskuussa 2022 **Suomi päätti maatalouden kansallisesta kriisipaketista**. Kriisipaketti sisältää lyhyen aikavälin toimia, joilla turvataan viljelijöiden taloudellinen tilanne, mutta myös pidemmän aikavälin toimia, joilla edistetään vihreää siirtymää ja maatalouden kestävyyttä yleisesti.

Komission havainnot koskien taloudellisia tavoitteita

- **Tuen uudelleenjako ja kohdentaminen:** Komissio pyytää lisäselvityksiä ja –perusteluja sille, miksi uudelleenjaon 10 %:n pääsäännöstä halutaan poiketa.
- **Tuotantoon sidottu tuki:** Suomea pyydetään paremmin selittämään sektorikohtaiset tarpeet.
- **Viljelijän asema arvoketjussa:** Suomea pyydetään painottamaan tätä ehdotettua enemmän.
- **Riskinhallintatoimenpiteet:** Komissio ehdottaa, että Suomi voisi harkita näitä enemmän ottaen huomioon viljelijöiden kohtaamien riskien lisääntyminen.

Suomen vastaukset: Taloudelliset tavoitteet

- **Uudelleenjakotuki:** Suomessa maatilarakenne on varsin yhtenäinen ja Suomessa ei nähdä tarvetta isolle uudelleenjaolle. Suomi toimittaa komissiolle sen pyytämät lisäselvitykset.
- **Tuotantosidonnaiset tuet:** Suomi antaa komissiolle myös lisäperusteluja tuotantoon sidottujen tulotukien käytölle maatalouden eri sektoreilla.
- **Riskienhallinta:** Riskienhallinnan osalta Suomi on valinnut tarveanalyysien pohjalta kokonaisvaltaisen lähestymistavan. CAP-suunnitelmaan sisältyvien interventioiden lisäksi kansallisia varoja kohdennetaan mm. tutkimukseen ja koulutukseen.

Komission huomiot koskien ympäristö-, ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteita

- Komissio pyytää kuvaamaan **ilmasto- ja ympäristötavoitteiden kokonaiskasvua** ja kasvanutta kunnianhimoa paremmin.
- Analysoituihin tarpeisiin odotetaan **vahvempaa panosta** (erityisesti turvemaiden suojeleminen, ravinnekuormitus, veden laatu, luonnon monimuotoisuus, metaani- ja ammoniakkipäästöt).
- Joitakin ehdollisuuden vaatimuksia pyydetään tarkistamaan.
- Suomea kehoitetaan suunnittelemaan toimenpiteitä **kestävän kotimaisen uusiutuvan energian**, mukaan lukien biokaasun, tuotannon ja käytön **lisäämiseksi**.

Suomen vastaukset: ympäristö- ja ilmastokysymykset

- Suomi on samaa mieltä siitä, että uuden **CAP-suunnitelman tulee olla nykyistä kunnianhimoisempi** ja tehokkaampi ilmastonmuutoksen torjunnassa, ympäristön suojelussa ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä. Näkemyksemme mukaan Suomen CAP-suunnitelma etenee tässä suhteessa merkittävästi.
- Suomi myös muistuttaa, että CAP-suunnitelman hyväksymisen yhteydessä hallitus asetti **kunnianhimoisen tavoitteen maatalouden kasvihuonekaasupäästöille**: niiden tulisi vähentyä 29% vuoteen 2035 mennessä verrattuna vuoden 2019 tilanteeseen.
- Ehdollisuus: Vaatimuksissa on otettava huomioon **Suomen erityisolosuhteet**.

Suomen vastaukset: ympäristö- ja ilmastokysymykset

- Metaani- ja ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi Suomi päivittää ilmastolakiin pohjautuvan **keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman** vastaamaan tiukentuvia EU:n velvoitteita vuodelle 2030.
- CAP-suunnitelmaan sisältyy myös toimenpide, jolla tuetaan mikro- ja pienyritysten **investointeja uusiutuvaan energiaan ja biopolttoaineisiin maaseudulla**, mukaan lukien biokaasu. Nämä investoinnit vaikuttavat myös maaseutualueiden sosioekonomiseen rakenteeseen.
- Maatalouden kriisipaketin kautta lisärahaa myös **biokaasuinvestointeihin.**

Havainnot koskien vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita

- Komissio pitää valitettavana, että Suomi ei ole asettanut **kansallisia arvoja vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita varten** (lukuun ottamatta luomuviljelyä).
- Komissio pyytää Suomea **arvioimaan kansallisen panoksen** myös muihin vihreän kehityksen ohjelman tavoitteisiin.

Suomen vastaukset: vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet

- Suomi on sitoutunut **vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden edistämiseen** myös maataloussektorilla. Tämä näkyy selkeästi myös Suomen CAP-suunnitelman sisällössä ja sen toimenpiteissä.
- Suomi edistää vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita YMP-suunnitelmassamme ja sen toimeenpanossa, mutta ei aseta niille erityisiä tavoitteita lukuun ottamatta luomuviljelyä (tavoite 25% luomuviljelystä vuoteen 2030 mennessä) ja laajakaistaa (100%).
- Syynä on CAP-suunnitelman **hallinnon yksinkertaistaminen** ja esimerkiksi se, että Suomessa mikrobilääkkeiden käyttö on jo niin vähäistä, ettei vähentämistavoitteita voida enää asettaa sairaiden eläinten hoitoa vaarantamatta.

Komission huomiot mm. maaseutua ja sukupolvenvaihdoksia koskien

- Komissio katsoo, että Suomi **maaseudun tarpeet** on pitkälti katettu suunnitelmassa.
- Sukupolvenvaihdokset: **tuen edellytyksiä ja vuorovaikutusta kansallisten toimien kanssa** tulisi selostaa nykyistä paremmin.
- Komissio kannustaa Suomea myös **koulutukseen ja digitalisaatioon** maaseudulla.

Suomen vastaukset koskien maaseutua ja sukupolvenvaihdoksia

- Maaseutu: Suomi on komission kanssa samaa mieltä siitä, että CAP-suunnitelma **tukee tehokkaasti maaseudun sosioekonomisen rakenteen vahvistamista.**
- Sukupolvenvaihdokset: Suomi on komission kanssa samaa mieltä siitä, että **on tärkeää houkutella alalle uusia viljelijöitä ja yrittäjiä.** Suomi tekee toimia sekä CAP-suunnitelmassa että sen ulkopuolella ja toimittaa komissiolle näistä lisätietoja.

CAP-valmistelun jatko

CAP-valmistelun jatko vuonna 2022

- Komissio antoi huomiot Suomen CAP-suunnitelmaan **1.4.2022**.
- Vastaukset 27 päähuomioon toimitettiin komissiolle **21.4.2022**.
- Vastauksia 220 yksityiskohtaisempaan komission huomioon työstetään parhaillaan.
- Komission kanssa käydään neuvotteluja Suomen CAP-suunnitelman keskeisistä kysymyksistä ja toimitettua suunnitelmaa tullaan täydentämään ja tarkentamaan tietyiltä osin komission havaintojen perusteella.
- Suomen CAP-suunnitelma pyritään toimittamaan komission hyväksyttäväksi **kesäkuun loppuun mennessä**.

CAP-valmistelun jatko vuosina 2022-2023

- Tarkemmat ehdot ja määritelmät säädetään kansallisten lakien ja valtioneuvoston asetusten tasolla
 - CAP-lakiesitykset lausuntokierrokselle kesään mennessä ja eduskuntaan **syksyllä 2022**
- CAP-kokonaisuuden lait voimaan 1.1.2023
 - asetukset voimaan alkuvuonna 2023
 - **toimeenpano käyntiin vuonna 2023**

Lisätietoja CAP-valmistelusta: mmm.fi/cap27